

Hajdúnánás Város Kulturális Konceptiója

2021-2024.

„A kiművelt emberfők sokasága a nemzet igazi hatalma”
Széchenyi István

Jóváhagyta: Hajdúnánás Városi Önkormányzat Polgármestere a 125/2020. (XI. 05.) számú Polgármesteri Határozata

Tartalom:	oldal
Bevezető	3.
1. A jelenlegi helyzet bemutatása	3.
2. A közművelődési koncepció célja	5.
2.1 Hajdúnánás város közművelődési feladatellátásának fejlődése érdekében meghatározandó célok	5.
2.2 Hajdúnánás város közgyűjteményi feladatellátásának fejlődése érdekében meghatározandó célok	6.
3. A közművelődési feladatok ellátásának alapelvei	7.
4. Az önkormányzat feladatellátása	8.
4.1. Az önkormányzat kötelező feladatai	8.
4.2. Az önkormányzat által vállalt közművelődési feladatok	8.
4.3. Az önkormányzat feladatellátásának szervezeti keretei	9.
5. Főbb irányelvek	10.
5.1. Helyzetelemzés	10.
5.2. Helyi sajátosságok	10.
5.3. Rövid távú irányelvek	11.
5.4. Közép és hosszú távú irányelvek	12.
5.5. Lehetséges fejlesztési pontok	
6. Hajdúnánás város közművelődési, közgyűjteményi feladatait ellátó szervezetei	12.
6.1. Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft.	13.
6.2. Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény	15.
6.3. Civil szervezetek	17.
6.4. Települési Értéktár Bizottság	17.
7. Finanszírozási elvek	17.
Záró rendelkezések	17.

Bevezető

A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői. Szellemi birtokbavételük minden ember alapvető joga. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széleskörű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkori társadalom kötelezettsége.

A nemzeti, nemzetiségi és etnikai kisebbségi kulturális hagyományok megőrzése és méltó folytatása, a közösségi és egyéni művelődés személyi, szellemi, gazdasági feltételeinek javítása, a polgárok életminőségét javító, értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megvalósulására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése a társadalom közös érdeke.

Minden polgárnak a kulturálódás ugyanolyan alapvető érdeke és joga, mint bármely más, a civilizáció adta infrastrukturális lehetőség igénybevétele. A mai kor embere komfortérzetének megteremtése korszerű kultúra és ennek igénybevételei lehetőségei nélkül elképzelhetetlen.

Európaiságunk értelme és záloga a minőség és a pluralitás. Az intézményfenntartásnak és az önkormányzati támogatásnak ezen elvek érvényesítését kell szolgálniuk. A piaci viszonyok kialakulásának korában óvni kell azokat a kulturális értékeket, amelyekre a piac törvényszerűségei nem érvényesíthetők. A közművelődés terén segíteni kell az egyéni kezdeményezéseket, az önszerveződő csoportokat, egyesületeket, alapítványokat, a kiemelkedő tehetségeket.

A kultúrát az emberi lét megjelenési formájaként is értelmezzük. Ennek szellemében olyan döntési mechanizmusok kialakítása szükséges, amelyek lehetővé teszik a mindennapi élet környezetének, a VÁROS-nak, a kulturált át- és kialakítását, „művelését”.

Legyen ennek első lépése a Kulturális Konceptió!

1. A jelenlegi helyzet bemutatása

2020-ban a jogszabályi kötelezettségeket és a helyi sajátosságokat figyelembe véve készült el a város 2021-2024. közötti időszakra szóló Kulturális Konceptiója, melyet Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az Hajdúnánás Városi Önkormányzat Polgármestere a 125/2020. (XI. 05.) számú Polgármesteri Határozatával hagyott jóvá.

A jogszabályi változások, a kialakításra és elfogadásra került helyi szintű stratégiák, az önkormányzat és a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft (4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 6.). között megkötésre került közművelődési megállapodásban foglaltak figyelembevételével, igazodva a helyi lakosság igényeihez és a kor követelményeihez, szükséges a 2017-2020. évekre elfogadott konceptió részletes-felülvizsgálata és kiegészítése, egyidejűleg új Kulturális Konceptió elfogadása.

A fentiek alapján a konceptió felülvizsgálatakor figyelembe vehető kulturális konceptiók, helyi szintű dokumentumok:

- A **Magyar Kulturális Stratégia** kijelöli a 2006-2020 közötti időszakra Magyarország kulturális politikájának stratégiai prioritásait és cselekvési irányait. A kultúra területén érvényesíti az elfogadott, 2020-ig terjedő Országos Fejlesztési Konceptióban lefektetett elveket. Sikerének feltétele, hogy *társadalmi stratégiává* válják, hogy céljait a maguk tervébe iktassák más állami szervezetek, az önkormányzatok, a szakmai testületek, a kulturális, művészeti és civil szervezetek, a nemzeti közművelődés – mindenki, aki tenni akar a magyar kultúráért.

- **A Magyar Közművelődés Szakpolitikai Konceptiója 2014-2020** megfogalmazza mindazon prioritásokat, célokat és eszközöket, melyek irányt mutatnak a közművelődési szakemberek számára, és alkalmas érvanyagot adnak a fejlesztések megalapozásához.

Mindkét szakmapolitikai konceptióban hangsúlyos szerepet kap a *felnőtteképzés, a közösségi művelődés, a kulturális vidékfejlesztés, a digitális kultúra fejlesztése, a hagyományápolás és a nyelvőrzés*, melyek egyrészt kapcsolódnak a legfontosabb Európai Uniói tervezési dokumentumokhoz, másrészt irányvonalat jelenthetnek minden helyi szintű közművelődést érintő stratégia kialakításához.

- Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 48/2016. (III. 31.) számú Képviselő-testületi Határozatával elfogadta **Hajdúnánás Ifjúsági Stratégiai Konceptióját 2016-2026.** évekre vonatkozóan. A Stratégia a fiatal korosztály véleménye és elképzelései alapján célul tűzi ki és hangsúlyosabbá kívánja tenni az ifjúság szélesebb körű bevonását a városi szintű közösségi élet, a kulturális, szabadidős tevékenységek tervezésébe és megvalósításába. (Több fiataloknak szóló rendezvény megvalósítása, bevonva őket a programok tervezésébe, könyvtár ifjúsági részének bővítése, együttműködési lehetőségek megteremtése a fiatal korosztály, illetve a döntéshozók, intézményvezetők, közművelődésben szerepet vállaló szervezetek képviselői között.)

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény többféle lehetőséget biztosít az önkormányzatok számára a közművelődési feladatok ellátására. Egyik megoldás a saját intézményhálózat fenntartása, a másik a közművelődési megállapodások kötése civil szervezetekkel.

- Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 90/2020. (V. 28.) számú Képviselő-testületi Határozatával úgy döntött, hogy **közművelődési szerződést** köt a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft-vel (4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 6.). A közművelődési szerződés hatályba lépésével egyidejűleg a felek között 2017. július 01. napján létrejött közművelődési megállapodás közös megegyezéssel megszüntetésre került.

A szerződésben rögzítettek értelmében pontos meghatározásra kerültek a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. által ellátandó közművelődési feladatok, melyek teljesítése ellentételezéseként a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. kompenzációra jogosult.

- A társadalmi szervezetek cél szerinti tevékenysége támogatásának példája az önkormányzat és a Hajdúsági Vidék és Területfejlesztési Egyesület által megkötött haszonkölcsön szerződés, melynek célja Hajdúnánás-Tedey településrészen az **Integrált Községi Szolgáltató Tér** kialakítása volt. Az IKSZT a helyben elérhető alapszolgáltatások körének bővítésével, minőségének és hozzáférhetőségének javításával többfunkciós szolgáltató és közösségformáló szerepet tölt be.

2. A közművelődési konceptió célja

A közművelődési konceptió elkészítésének célja, az önkormányzat közművelődés-feladat ellátási kereteinek megfogalmazása, a hagyományok és az eddigi tevékenység tapasztalatai alapján. Figyelembe kell venni a helyi társadalom művelődési igényeit, egységes alapelvek szerint meghatározni a város által támogatott tevékenységek körét, azok ellátásának módját és feltételeit, kijelölni a prioritásokat, a szakmai és finanszírozási alapelveket, továbbá a jogszabályi kereteket. Meg kell határozni a közművelődés és közgyűjtemények szerepét a Hajdúnánás fejlődésével kapcsolatos önkormányzati elképzelésekben, az önkormányzat és intézményei érdekeltségét,

szerepvállalását és felelősségét e folyamatban. Alapvető fontosságú meghatározni, hogy melyek az Önkormányzat kötelezően és önkéntesen vállalt közművelődési, közgyűjteményi feladatai.

Az önkormányzatnak ugyanakkor támogatnia kell a kultúra finanszírozásának új, a civil kezdeményezéseknek teret biztosító és azokat ösztönző formáit. A közművelődési koncepció tükrözze a város kulturális hagyományait, a kultúra napjainkban lejátszódó átalakulását, polgárosodását, az értékteremtést. A központi irányítás által meghatározott elképzelések mellett, célszerű támogatni a civil szférából érkező kulturális igényeket, valamint az európai kultúrával összekötő, az integráció szempontjából meghatározó kulturális eseményeket, kezdeményezéseket. A koncepció elkészítése szükséges ahhoz, hogy a város középtávú közművelődési politikájához megfelelő iránymutatást nyújtson, behatárolja az elkövetkező 3-5 év feladatait az aktuális helyzet alapján. A koncepciónak, amennyire lehetséges, le kell írnia a jövőbeni szándékolt állapothoz vezető utat, a kezdeti sürgető lépéseket, a távlati célokat. A koncepció tehát nem csupán iránymutatás, hanem a szükségletek, a feladatok, a megoldási módok számbavétele oly módon, hogy a meglévő értékek megőrizhetők, a hiányosságok pótolhatók, és a város kultúrájának sokszínű fejlődési tendenciái továbbra is biztosíthatók legyenek.

2.1. Hajdúnánás város közművelődési feladatellátásának fejlődése érdekében meghatározandó célok

1. A törvényben meghatározott – az önkormányzat számára kötelező – közművelődési feladatok színvonalas, hatékonyabb ellátására kell törekedni. Ehhez az önkormányzat biztosítja a szükséges költségvetési fedezetet. (Közművelődési normatíva és a közművelődési éves programban megjelölt célkitűzések, program javaslatok támogatása.)
2. Hajdúnánás Városi Önkormányzat együttműködik a történelmi egyházak által szervezett, várost érintő programok szervezésében. A városi rendezvényeken közreműködőként számít szolgálatukra.
3. A közművelődési tevékenységben továbbra is aktívan vállaljanak szerepet a civil szervezetek, egyesületek, alapítványok. Meg kell vizsgálni Hajdúnánás-Tedej településrészen a közművelődési megállapodás megkötésének feltételeit. Törekedni kell a gazdálkodó szervezetekkel való együttműködésre, a szponzori kör szélesítésére. Fejleszteni kell a közművelődésben részt vevő városi és megyei fenntartású intézmények és egyéb szervezetek közötti koordinációt.
4. Mecénás díj A kultúra támogatását segítő vállalkozások, magánszemélyek részére adható díj létrehozása, mellyel ösztönözni lehet a településen élőket, hogy aktívabban és nyilvánosan támogassák a programokat, létrejövő alkotásokat, könyvkiadásokat, stb.
5. A meglévő jó bázison szükséges továbbfejleszteni az amatőr művészeti tevékenységeket. Teret kell adni az értékteremtő újabb kezdeményezéseknek.
6. A városi hagyományokra építve a turisztikai marketing tervvel és a jövőbeni turisztikai fejlesztésekkel összhangban szükséges alakítani az idegenforgalmat szolgáló közművelődési rendezvények profilját és meghatározni ezekhez a pénzügyi támogatásokat.
7. Ki kell alakítani a határon átnyúló térségünkre vonatkozóan a közművelődés együttműködési tevékenységrendszerét.

Kialakítani és ösztönözni a testvérvárosi kapcsolatban rejlő lehetőségeket (partner intézményi kapcsolatok, csere kapcsolatok (termékek, diákok, családok), kölcsönös kedvezmények biztosításával számukra

8. A város honlapjának közművelődést is figyelembe vevő továbbfejlesztése és működési feltételeinek biztosítása alapvetően fontos a művelődési központ - és az általa összehangolt kultúra - arculatának és PR gyakorlatának további erősítéséhez.
9. A közművelődés a maga eszközeivel segítse a lakosok polgárosodását, önállóbbá, önellátóbbá válását. Keresse a térség munkanélküliségéből adódó kitorési pontokat.
10. Segítse a környezetbarát gondolkodás és életmód kialakítását, a testkultúra fejlesztését szorgalmazó tevékenységek (szabadidősport) gyakorlását.
11. A közművelődési szervezet, a közgyűjteményi intézmény, a történelmi egyházak, a kulturális területen tevékenykedő civil szervezetek és a nevelési-oktatási intézmények közötti koordináció javítása.

A közművelődési feladatok meghatározásánál az általános, törvényi kitételek mellett fontos, hogy a város sajátos helyzetéből fakadó feladatok, a feladatellátás helyszínei és szervezői megfogalmazásra kerüljenek.

Hajdúnánás jelenlegi helyzetében a közművelődés valamennyi lehetőségét ki kell használni arra, hogy:

- ösztönözze a város lakóit a közösségi életre és ezen a területen hagyományokat teremtsen
- erősítse a lokálpatriotizmust
- enyhítse az értelmiségi réteg elvándorlását
- a gyermek és ifjúsági korosztály számára biztosított legyen a szabadidő eltöltésének szervezett lehetősége
- a fiatalok helyben találják meg a művelődési szokásaiknak megfelelő programokat
- tekintse feladatának a gyermek és ifjúsági korosztály művelődési, szórakozási szokásainak formálását
- járuljon hozzá az életminőség javításához, legyen számára fontos az egészséges életvitel igény szintű beépítése a mindennapokba
- a közművelődés minden területén az érték közvetítés legyen meghatározó
- a közművelődés rendelkezzen rövid, közép és hosszú távú prioritásokkal, stratégiai tervvel (pl.: 3-5-10 év)
- a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. által üzemeltetett Kéky Lajos Városi Művelődési Központ és a Bocskai Filmszínház tereivel továbbra is segítse a városban működő művészeti tevékenységet, törekedjen újabb helyszínek bevonására
- a helyi közgyűjteményi intézmények szakmai és közművelődési tevékenységükkel bővítsék a közművelődési ellátottságot.

2.2. Hajdúnánás város közgyűjteményi feladatellátásának fejlődése érdekében meghatározandó célok

- A törvényben meghatározott - az önkormányzat számára kötelező és vállalt közgyűjteményi feladatok színvonalas, hatékony ellátására kell törekedni.
- Biztosítani kell a működéshez szükséges megfelelő – törvényileg előírt – feltételeket (létszám, raktározás, technikai park, stb.). Törekedni kell a bővítés feltételeinek megteremtésére.

- A meglévő szakmai munka mellett keresni kell az újszerű, a város lakosságával kapcsolatot teremtő további tevékenységeket.
- A lakosság részére informatikai hálózatban elérhetővé kell tenni a gyűjteményi egységek adatbázisát, ennek érdekében igyekezni kell a szükséges személyi, infrastrukturális fejlesztésekre.
- Kapcsolódnia kell a városi hagyományokra épülő ünnepi eseményekhez, egyes esetekben az idegenforgalmat szolgáló tevékenységekhez.
- Az intézmény a maga eszközeivel segítse a lakosok polgárosodását, önállóbbá, önellátóbbá válását. Támogassa a térség munkanélküliségéből adódó kitorési pontokat.
- Programjaival, tanfolyamaival segítse a lakosok élethosszig tartó tanulás feltételeinek biztosítását.
- Kiemelten foglalkozzon a helyi értékek megőrzésével, dokumentálásával, feldolgozásával és megismertetésével.
- Tekintse fontos feladatának a helyi identitás és a nemzeti hovatartozás megerősítését.

A közgyűjteményi feladatok meghatározásánál az általános, törvényi kitételek mellett fontos, hogy a város sajátos helyzetéből fakadó feladatok, a feladatellátás helyszínei és szervezői megfogalmazásra kerüljenek.

Hajdúnánás jelenlegi helyzetében a közgyűjtemények lehetőségét ki kell használni arra, hogy:

- megőrizze és megismertesse a helyi hagyományokat
- erősítse a lokálpatriotizmust
- tevékenységeivel támogassa a közoktatás képzési szerepének erősítését, a formális és informális tanulási formákkal az iskolában szerzett tudás elmélyítését, kiegészítését
- a gyermek és ifjúsági korosztály számára biztosítson lehetőséget a szabadidő minőségi eltöltésére
- programjaival, kiállításával, tevékenységével járuljon hozzá a helyi és nemzeti tudás tovább örökítéséhez
- erősítse a generációk közötti kapcsolatok létrejöttét
- tevékenysége során az értékközvetítés legyen meghatározó

3. A közművelődési feladatok ellátásának alapelvei:

- A város minden polgárának és közösségének joga, hogy igénybe vegye az önkormányzati fenntartású és önkormányzati támogatással működő közművelődési intézmények szolgáltatásait, valamint a közművelődési megállapodásokban szereplő ellátásokat, továbbá azt, hogy műveltségét, készségeit gyarapítsa, közösségi művelődési jogait érvényesítse.
- Az önkormányzat a koncepcióban vállalt közművelődési feladatait elsősorban az általa fenntartott és támogatott közművelődési, közgyűjteményi intézmények tevékenységén keresztül látja el.
- A koncepciónak kapcsolódnia kell a város fejlesztési elképzeléseire, irányaihoz.
- Meg kell határozni a közművelődési, közgyűjteményi intézmények szakmai feladatait, kompetenciáit, a kulturális értékteremtés területeit.
- Az önkormányzati fenntartásban működő intézmények egyetlen vallás, világnézet vagy politikai irányzat mellett sem lehetnek elkötelezettek.
- Az önkormányzat további közművelődési megállapodás megkötésével segítheti a koncepcióban meghatározott olyan közművelődési feladatok ellátását, amelyeket nem önkormányzati fenntartású intézménye vagy a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft végez, hanem közművelődési feladatokat (is) ellátó gazdasági társaságok, egyéb civil szervezetek, illetve magánszemélyek.

- A helyi közművelődési feladatok ellátásában az önkormányzat elősegíti és igényli a civil közösségek, szervezetek, a magánszemélyek, valamint a kulturális tevékenységet is végző gazdasági vállalkozások közreműködését.
- Az önkormányzat és intézményei biztosítják, hogy a város polgárai a közművelődési lehetőségekről, tevékenységekről és szolgáltatásokról megfelelő tájékoztatást kapjanak.

4. Az önkormányzat feladatellátása

4.1. Az önkormányzat kötelező feladatai

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontja szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat a kulturális szolgáltatás, a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása, a filmszínház, az előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme, a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény az alábbiakat írja elő:

„76. § (1) A települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

76. § (1) A települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása.

(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben meghatározott feladatát a (3) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatások - a települési önkormányzat eltérő adottságaira figyelemmel történő - megszervezése, a 80.§-ban meghatározott pénzügyi támogatás biztosítása, valamint a közművelődés 82-83. §-ban szabályozott helyi lakossági képviselőinek biztosítása révén (a továbbiakban együtt: közművelődési feladatok) látja el.

(3) A közművelődési alapszolgáltatások:

- a) művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
- b) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
- c) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
- e) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
- f) a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltételeinek biztosítása, valamint
- g) a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

(4) Minden települési önkormányzat kötelező feladata a (3) bekezdés a) pontja szerinti közművelődési alapszolgáltatás megszervezése. Ennek keretében

- a) a művelődő közösségnek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenysége végzésének helyszínét biztosítja,
- b) a művelődő közösség számára bemutatkozási lehetőségeket teremt,
- c) fórumot szervez - ha az adott településen működik - a Közművelődési Kerekasztal bevonásával, a művelődő közösségek vezetőinek részvételével, ahol a művelődő közösségek megfogalmazhatják a feladatellátással kapcsolatos észrevételeiket, javasolataikat.

(5) Az 1000 fő lakosságszám feletti települési önkormányzat - a (6) és (7) bekezdésben foglaltak kivételével - a (4) bekezdésben foglaltakon túl a (3) bekezdés b)-g) pontjai szerinti közművelődési alapszolgáltatásokból legalább egy további közművelődési alapszolgáltatást szervez meg.

(6) Az 5000 fő lakosságszám feletti települési önkormányzat - a (7) bekezdésben foglaltak kivételével - a (4) bekezdésben foglaltakon túl a (3) bekezdés b)-g) pontjai szerinti közművelődési alapszolgáltatásokból legalább kettő további közművelődési alapszolgáltatást szervez meg.

(7) A megyei jogú városban vagy a főváros kerületeiben a települési önkormányzat kötelező feladata a (3) bekezdés szerinti közművelődési alapszolgáltatások teljes körének megszervezése.

(8) 55Beiktatta: 2017. évi CLXXX. törvény 6. § (9). Hatályos: 2018. I. 1-től. A miniszter rendeletben határozza meg a (3) bekezdés b)-g) pontjai szerinti közművelődési alapszolgáltatások körében ellátható szakmai feladatok részletes szabályait.

78. § (1) A települési önkormányzat a közművelődési tevékenységek folyamatos megvalósíthatósága érdekében közösségi színteret, illetve közművelődési intézményt biztosít.

(2) Megyei jogú városban, városban, fővárosi kerületben az önkormányzat az (1) bekezdésben foglalt feladat ellátása során közművelődési intézményt biztosít. Községekben az önkormányzat közösségi színteret, illetve közművelődési intézményt biztosít.

64. § (1) A települési könyvtári ellátás biztosítása a települési önkormányzatok kötelező feladata.

67. § A tizenötezer fő feletti lakosságszámú városokban elsősorban önálló intézményben kell a nyilvános könyvtári ellátást biztosítani. A nyilvános könyvtári ellátást biztosító intézmények összevonása más intézménnyel csak szakmai vagy jelentős gazdálkodási előnyök kimutatása esetében indokolt. A nyilvános könyvtárak átszervezésével kapcsolatos intézkedésekhez a miniszter véleményét előzetesen ki kell kérni.”

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 111. §-a rögzíti:

„(1) A közművelődési, közgyűjteményi és művészeti tevékenységekkel kapcsolatos helyi irányítási, ellenőrzési feladatokat a képviselőtestület, illetőleg a közgyűlés látja el.

(2) A képviselőtestület, illetőleg a közgyűlés az önkormányzati közművelődési, közgyűjteményi, művészeti, egyéb szervezetek tekintetében a fenntartással és működtetéssel kapcsolatos feladatokat lát el.”

4.2. Az önkormányzat által vállalt közművelődési feladatok

Az önkormányzat feladatának tekinti, a Hajdúnánáson kialakult művelődési hagyományokra, valamint a fenntartásában működő intézményekre, a civil szervezetek és a polgárok tevékenységére alapozva, hogy a közművelődés sajátos eszközzel segítse:

- a város szellemi vonzerejének, lakosságmegtartó képességének növelését, a civil társadalom kulturális önszerveződő tevékenységének erősítését, a hajdúnánási lakosok életminőségének javítását,
- a város kulturális értékeinek, hagyományainak feltárását, megismerését, ápolását, tovább éltetését, kiemelkedő személyiségeinek értékteremtő tevékenységét, kulturális tevékenységük megörökítését,
- az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúrák megismertetését, gyarapítását, a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiszélesítését,
- az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatását, különös tekintettel a helyi kiemelkedő értékeket felmutató művészeti és szellemi alkotóközösségek, műhelyek tevékenységére,
- az iskolarendszeren kívüli, ill. munkaerő-piaci képzéseket, a felnőttoktatás egyes formáinak intézményesülését a közművelődés feltételrendszerében,
- a gyermekek és fiatalok művelődési, művészeti és közösségi életének irányítását és formálását,
- az oktatási intézmények közművelődési programjainak, tevékenységének támogatását,

- a környezeti kultúra javítását, a városesztétikai kultúra fejlesztését,
- a nemzeti, kisebbségi, etnikai és a városi évfordulók, a világi és egyházi hagyományos ünnepek közismertté tételét, az ünnepek kultúrájának gondozását,
- támogatja a helyi hagyományra vált kulturális nagyrendezvényeket, ill. az igényeknek megfelelő újabb rendezvények meghonosítását,
- kapcsolat építését a közművelődés megyei, országos szervezeteivel, a testvérvárosok kulturális intézményeivel, egyesületeivel, művelődési közösségeivel, kölcsönös találkozók, közös rendezvények szervezésével,
- az idegenforgalom, a turizmus és az ökoturizmus keretében a városunkba látogatók számára bemutatja a helyi kultúra hagyományait, értékeit, ennek érdekében együttműködik az idegenforgalommal, turizmussal hivatásszerűen foglalkozó szervezetekkel,
- a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének érdekérvényesítését,
- a szabadidő kulturált és művelődési célú eltöltését,
- a humán és közhasznú információs szolgáltatásokat, a helyi művelődésszociológiai kutatásokat,
- az önkormányzat által támogatott Hajdúnánási Újságon és Hajdúnánási Televízión keresztül, illetve a nem önkormányzati médiumokkal külön megállapodást kötve, lehetőséget teremt a város közművelődési és közéleti tevékenységének bemutatására, megismertetésére,
- az egyéb művelődési lehetőségeket vagy művelődési formákat.

A közművelődési és közgyűjteményi intézményekben a feladatok szakszerű ellátása érdekében kellő számú szakembert foglalkoztat, biztosítja és támogatja a törvényben előírt szakmai továbbképzésüket.

Az önkormányzat a közművelődési alapellátás biztosítása érdekében közművelődési, közgyűjteményi intézményeket tart fenn, működtet, illetve működését támogatja, finanszírozza épületeinek, tereinek, eszközeinek karbantartását, fejlesztését.

4.3. Az önkormányzat feladatellátásának szervezeti keretei

Hajdúnánás Városi Önkormányzat az ellátási kötelezettsége szerinti közművelődési, közgyűjteményi feladatok maradéktalan ellátása érdekében az alábbi intézményt működteti:

- Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény (kulturális színtér, Tájézház, Csőszkunyhók, Képtár)

A Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. – közművelődési megállapodás alapján – összefogja a városban működő kulturális szervező és kultúraközvetítő tevékenységet végző szervezeteket, mint a Kéky Lajos Városi Művelődési Központot és Bocskai Filmszínházat és Ifjúsági Házat –továbbá közszolgáltatási szerződés keretében működteti a Hajdúnánási Televíziót és kiadja a Hajdúnánási Újságot

Az önkormányzat közművelődési feladatainak ellátása során együttműködik:

- a városban működő, önkormányzati és nem önkormányzati fenntartású intézményekkel
- a városban működő közművelődési célú társadalmi szervezetekkel
- a városban kulturális tevékenységet is végző gazdasági társaságokkal
- közművelődési feladatokat is ellátó helyi civil szervezetekkel
- a városban működő történelmi egyházakkal
- a városban megalakult nemzetiségi önkormányzatokkal

5. Főbb irányelvek

5.1. Helyzetelemzés

- csökken a lakosság létszáma
- meglehetősen kialakulatlan a mecenatúra
- a szabadidő továbbra sem bővül,
- fizetőképes kereslet enyhe fokú emelkedése tapasztalható
- Napjainkban egyre inkább igény van a minőségi kulturális élményekre, programokra
- továbbra sem jelentős a gyermek és ifjúsági korosztály egészséges közösségi életre nevelése, szórakozási, kikapcsolódási szokásaikat erőteljesen a piaci kínálat és a média határozza meg
- a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok problémáinak enyhítése a közművelődés eszközeivel, új kihívásokat jelent
- A nyugdíjas korosztály számára az „élethosszig” tartó tanuláshoz illeszthető programokat (klubok, szakkörök, tanfolyamok, előadások) szerveztünk.
- a környezet tudatos életmód kialakítása napjainkban létfontosságú feladattá vált
- szükséges az információ robbanás pozitív lehetőségeinek beemelése a közművelődésbe
- interaktivitás – résztvevővé tenni

5.2. Helyi sajátosságok

- jelentős, szervezett és jól működő a nyugdíjas korosztály kulturális tevékenysége
- a családi és közösségi kulturális alkalmak jelenlétét a közművelődésben tovább lehet erősíteni
- sokrétű, színvonalas amatőr művészeti tevékenység folyik a városban, ami természetesen tovább fejleszthető
- a város közművelődési feladatainak ellátásáért döntő módon felelős művelődési központ a CLLD kulcsprojekt keretében olyan fejlesztéseket hajtott végre, amely jelentős részben ki tudja szolgálni a szabadtéri rendezvények lebonyolításához szükséges színpad, hang és fénytechnikai igényeket.
- a város szabadtéri, kulturális célra igénybe vehető tereinek bővítése kívánatos, a Liget infrastrukturális fejlesztése 2020. évi befejezésével újabb közösségi tér áll rendelkezésre kulturális célokra
- az intézmények és szervezetek közötti kulturális koordináció tovább javítandó
- a közösségi helyszínek nagymértékű kihasználása miatt a megtörtént felújításokon túl, elsősorban a művelődési központ és a könyvtár helyiségeinek (színházterem és a könyvtár bútorzata, dobogók, közösségi terek stb.) folyamatos állagmegőrző karbantartása indokolt, (festés, felújítás, csere)
- informatikai eszközpark kihívásoknak megfelelő szinten tartása és üzemszerű működtetése
- művészeti csoportok kiszolgálására alkalmas terek rendelkezésre állnak, a csoportok számának bővülése esetén szükséges új elhelyezési lehetőségek vizsgálata bővítése,
- közművelődési igény felmérés, szociológiai kutatás hiányosságot mutat

5.3. Rövid távú irányelvek

- a közművelődési programokat segítő tárgyi, technikai eszközök tovább fejlesztése, a közművelődési intézményekben történő felújítási, karbantartási feladatok tervszerű átgondolása (az épület eredeti stílusának megtartása mellett)
- informatikai fejlesztés
- új, szabadtéri közművelődési nagy rendezvények megtartására alkalmas tér kialakítása
- új közösségi terek integrálása a város életébe

- a civil társadalom kulturális önszerveződő tevékenységének erősítése (közösségfejlesztő alkalmazása)
- a város kulturális értékeinek, hagyományainak feltárása, megismerése, ápolása, meglévő nagyrendezvények megújítása, új hagyományt teremtő programok, művészeti csoportok elindítása
- a gyermekek és az ifjúsági korosztály számára a meglévő sikeres kezdeményezések tovább folytatása (pl. gyermekszínházi előadások, filharmónia, könyvtári foglalkozások)
- átlátható és hosszú távra is tervezhető finanszírozási rendszer kialakítása
- az ünnepek sajátos arculatának megtartása
- PR tevékenység megújulása
- a könyvtár belső terei átalakításának folytatása a korszerű felhasználói igényekhez igazodva
- a helyi szellemi értékek, a város írott helyismereti anyagának gyűjtése, feldolgozása, minél szélesebb körben való megismertetése. A könyvtár helyismereti gyűjteményének dokumentumai Hajdúnánás régmúltjának és jelenének igen értékes és pótolhatatlan darabkái. Összegyűjtésük, megőrzésük-védelmük, feltárásuk és rendelkezésre bocsátásuk mindenkor kiemelkedő feladat. Ezen szempontoknak eleget téve szükséges a dokumentumok teljes körű digitalizálása, helyi adatbázisok kialakítása.
- a könyvtár új módszerekkel és programokkal járuljon hozzá az olvasáskultúra fejlesztéséhez
- a könyvtár közösségi szolgáltatásaival és a felnőttképzés támogatásával segítse elő az életminőség javítását, a munkaerő piacon való elhelyezkedés esélyeinek növelését
- településtörténeti kiállítás létrehozása a település történetének szemléltetésére,
- állandó kiállítási terek biztosítása a városban (több intézményben) lévő képzőművészeti anyag bemutatásához megfelelő látogatói feltételekkel
- helytörténeti gyűjtemény működés feltételeinek további biztosítása, (gyűjteményi raktár, feldolgozó, személyi feltételek, a gyűjtemény további gyarapítása, településtörténeti kiállítás szervezése a település történetének szemléltetésére
- helytörténeti gyűjtemény, csőszkunyhók, tájház felhasználási lehetőségeinek továbbgondolása, a helyi ismeretszerzésben, az iskolai helytörténeti oktatásban betölthető szerepének erősítése
- sarokbástya az erődfal részletekkel képezze részét a helytörténeti oktatásnak, és legyen része Hajdúnánás idegenforgalmi kultúrájának
- testvérvárosi kulturális kapcsolatok színtereinek kialakítása, tervezése
- a közösségépítés hagyományainak megteremtése
- tervszerűbbé és átgondoltabbá kell tenni a helyi kulturális örökség megmentését, védelmét, megújítását
- fontos feladat a város parkjainak folyamatos megújítása mellett, az azokban és azokon kívül található köztéri alkotások állagmegóvása, felújítása
- szorgalmazni, támogatni kell a város határában zajló ásatásokat, hogy a település történetének régészeti anyaga feltárttá, ismertté váljon
- a helyi fejlesztési célokból adódó kulturális célokhoz igazodni.
- kulturális igény felmérés a településen élők között, nagyobb létszámban, korcsoportos bontásban is

5.4. Közép és hosszú távú irányelvek

- a közművelődésben kialakult hagyományok, értékek megtartása, tovább vitele
- a meglévő kulturális értékeink megtartása, a művészeti alkotó tevékenységek szakmai színvonalának folyamatos tovább fejlesztése
- testvérvárosi kulturális kapcsolatok fejlesztése

- regionális, kistérségi közművelődési feladatok fejlesztése
- országos közművelődési folyamatokba való bekapcsolódás
- városban működő civil szervezetek közművelődési tevékenységi rendszerének koordinálása, segítése, támogatása
- kultúrturizmus lehetőségeinek fejlesztése, kínálatának folyamatos bővítése
- ökoturizmus lehetőségeinek vizsgálata, hasznosítási koncepció felállítása
- a felnövekvő nemzedék kulturális szokásainak formálása, az értéket közvetítő kulturálódási formák kínálatának bővítése
- a könyvtár információs központtá válásának megteremtése
- hosszú távon tervezni kell a modern kor elvárásainak megfelelő, új komplex közgyűjteményi épület kialakítását, megépítését

5.5. Lehetséges fejlesztési pontok

- Társadalmi esélyegyenlőtlenségek csökkentése a felnőttképzés eszközrendszerével, Nép főiskola létrehozása.
- Az önálló gyermekprogramok számának gyarapítása, melyek nem kapcsolódnak egyéb városi szintű nagyrendezvényekhez (bábszínház, gyermekkoncertek).
- Helytörténeti és kulturális értékek digitalizációja.
- Idegenforgalmi értékek, látványosságok és vonzerők digitalizációja.
- A város oktatási intézményeivel együttműködésben a kulturális szolgáltatások, programok fejlesztése, hozzájárulva ezzel a nevelési-oktatási intézmények tanulóinak tanórán kívüli kompetenciafejlesztéséhez.
- Az Ifjúsági Konceptióban megfogalmazottak szerint a korosztály szélesebb körű bevonása a kulturális, közművelődési színterek terveinek kialakításába, az elképzeléseikre, igényeikre épülő programok létrehozása.
- A „Minősített Közművelődési Intézmény Cím” és a „Közművelődési Minőség Díj” adományozásáról szóló 10/2010. (III. 11.) OKM rendeletben foglaltak szerint pályázat benyújtása a „Minősített Közművelődési Intézmény Cím” elnyerésére.

6. Hajdúnánás város közművelődési, közgyűjteményi feladatait ellátó szervezetei

Az önkormányzat közművelődési feladatellátását úgy kívánja megoldani, hogy a városban ne maradjanak ellátatlan területek.

Az önkormányzat a célokban és feladatokban megfogalmazottak megvalósítása érdekében a közművelődési feladatait ellátó szervezetektől elvárja:

- a kulturális szolgáltató funkció jó színvonalú biztosítását
- a kiemelten támogatott területek, rendezvények színvonalas gondozását
- a település anyagi, szellemi és művészeti értékeinek, hagyományainak megismertetését, gondozását, gyarapítását
- a nemzeti, nemzetiségi és az egyetemes kultúra megismertetését
- a lakosság rekreációjának elősegítését, az egészséget, a teljesítmőképességet javító programok és tanulási folyamatok szervezését, szokások kialakítását és gondozását
- az oktatás és a közművelődés szerves együttműködését
- széles körű együttműködést a város civil szervezeteivel, egyéb intézményeivel, a regionális és országos szakmai intézményekkel, a médiumokkal a város vállalkozóival

6.1. 1. Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft.

Feladatai:

Az Önkormányzat a Kult. tv. 76.§ (3) bekezdésében meghatározott alapszolgáltatások közül a helyi lehetőségek és sajátosságok figyelembevételével a következő alapszolgáltatásokat biztosítja, Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testületének a közművelődésről szóló 5/2019. (II.28.) sz. önkormányzati rendeletében foglaltak alapján, melyet a Közszolgáltató jelen Közművelődési megállapodás keretében ellát:

- a) Művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása. Ennek keretében:
 - aa) biztosítja a helyszínt a művelődő közösségek számára a rendszeres és az alkalmoszerű művelődési vagy közösségi tevékenységük végzéséhez az NPC Kft-nek közművelődési megállapodás keretében üzemeltetésre átadott ingatlanokban,
 - ab) a művelődő közösség fejlődése, szakmai teljesítményük elismerése céljából számukra bemutatkozási lehetőségeket teremt Hajdúnánáson, esetenként a település közigazgatási határain kívül rendezett eseményeken, valamint támogatja a bemutatókon, versenyeken való részvételüket, és
 - ac) a művelődő közösségek vezetőinek részvételével évente legalább két alkalommal fórumot kezdeményez, ahol a művelődő közösségek megfogalmazhatják a feladatellátással kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat, valamint tájékozódhatnak egymás tevékenységéről, eredményeiről, terveiről, továbbá információt kapnak a művelődési közösségek működését is érintő kérdésekről.
- b) A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése. Ennek keretében
 - ba) gondoskodik az egyetemes és a nemzeti kultúra értékeinek megismertetéséről, az ünnepek kultúrájának gondozásáról, a Nemzeti Ünnepek, Nemzetközi Nemzeti és Helyi Kegyeleti megemlékezések méltó megtartásáról,
 - bb) elősegíti a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítését és fenntartását határon túli művészek, művészeti csoportok meghívásával, kiállítások megrendezésével, fellépések biztosításával,
 - bc) biztosítja a gyermek- és ifjúsági korosztály számára a művelődésüket elősegítő színházi és filharmóniai előadások, valamint az életkori sajátosságuknak megfelelő szabadidős, szórakoztató rendezvények (Városi Gyerekfarsang, Majális, Gyereknapi, Városi Mikulás, játékkiallítások gyermekszínház talákozó) megszervezését, és
 - bd) évente megszervezi a Város Napját,
 - be) biztosítja a város lakosságának művelődéséhez, a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a színházi előadások, könnyű- és komolyzenei koncertek, előadói estek megrendezését.
- c) Az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása. Ennek keretében:
 - ca) támogatja az iskolarendszeren kívüli öntevékeny, önképző körök, klubok megalakulását, tevékenységét,
 - cb) biztosítja az ismeretterjesztő előadássorozatok évente ismétlődő megszervezését,
 - cc) támogatja az életminőséget és életesélyt javító, képességfejlesztő felnőttoktatási lehetőségeket, (tanfolyamok, szakkörök, műhelyfoglalkozások) megvalósítását, és
 - cd) hozzásegíti a lakosságot az elektronikus közszolgáltatások megismeréséhez, a digitális világban történő eligazodáshoz, az ezeket szolgáló eszközök alkalmazásához (a Bocskai Filmszínházban működő Teleház közreműködésével).
- d) A hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása. Ennek keretében
 - da) támogatja a helytörténettel, népművészettel, népi iparművészettel, a település kulturális örökségével foglalkozó egyének munkáját, csoportok működését.
 - db) részt vesz a települési értéktár gondozásában, a települési értékek bemutatásában, népszerűsítésében,
 - dc) az ünnepek kultúrájának gondozása érdekében a helyi szokások figyelembevételével, a művelődő közösségek, illetve a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítésével

- foglalkozó közösségek bevonásával szervezi az állami, a nemzeti, a társadalmi és településhez kötődő ünnepek helyi alkalmait, támogatja azok megvalósítását,
- dd) gondoskodik a Hajdúnánás helytörténetét bemutató, hagyományait felelevenítő rendezvények megszervezéséről (Nánási Fonó, Kihajtás és Behajtás ünnepe, Hagyományos Aratók Találkozója, Hajdúk Világtalálkozója, Szüreti sokadalom) évenkénti megrendezéséről, és
- de) a Hajdúnánási Televízió és a Hajdúnánási Újság bevonásával gondoskodik a helyi események megörökítéséről, archiválásáról, közreadásáról.
- e) Az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása. Ennek keretében
- ea) támogatja a Hajdúnánáson működő amatőr művészeti csoportok (képzőművészet, zeneművészet, táncművészet, színházművészet) tevékenységét szakmai és infrastrukturális háttér biztosításával,
- eb) gondoskodik a képzőművészeti kiállítások rendszeres megszervezéséről az amatőr művészek bemutatkozási lehetőségének megteremtése érdekében.¹

6.1.2. Új rendezvények, elképzelések meghonosítása

Nyári szórakoztató rendezvények életre hívása. A szabadtéri rendezvények a város főterén, vagy a rendezvény jellegének megfelelő esetlegesen új helyszíneken kerülnek megrendezésre.

6.1.3. Kapcsolattartás

Törekedni kell, intézményi szinten is más kulturális intézményekkel, szervezetekkel való kapcsolat felvételére, ill. kapcsolat ápolására. pl.: országos, szakmai, testvérvárosi, határainkon túli kapcsolatok.

Törekedni kell a város intézményeivel, helyi szervezetekkel meglévő kulturális kapcsolat ápolására, annak rendszerszerű átgondolására, kialakítására.

6.1.4. Alkotó művészeti közösségek

- Meglévő művészeti csoportok (BOREKO Kulturális és Művészeti Egyesület, Grafika szakkör, Hajdúnánási „Dalra Fell” Egyesület – Maklár Lajos Városi Enekkar, Nánási Hajdú Bokréta Hagyományörző Egyesület, Hajdúnánási Ezüstkor Nyugdíjas Egyesület éneklő csoportja, Hajdúnánási Gimnasztráda, Lente Lajos Magyaróta Egyesület, NaNá Színház, Nána Formációs Társastánc Stúdió, Nánási Népdal- Nóta és Tánckedvelők Egyesülete, Nánási Vidám Asszonyok, Rokolya táncsoport, Sláger Expressz Kulturális Egyesület, Szalmakalap Citera Együttes, Szalmakalap Citera Együttes Szalmaszálak csoportja, Szövő szakkör, Tóni és a Sárga rózsák, Verskedvelők Klubja, Phoenix Fusion Tánciskola civil kezdeményezések szakmai támogatása
- oktatási intézmények alkotó művészeti közösségeinek támogatása
- az Alapfokú Művészeti Iskola és a művelődési központ együttműködésének bővítése
- országos és megyei pályázatok nyújtotta lehetőségek figyelése és kiaknázása

6.1.5. Reklám és PR tevékenység

- Együttműködésre kell törekedni az intézményekkel, vállalatokkal, civil szervezetekkel, vállalkozókkal.
- A művelődési központnak formai megjelenésében is alkalmazkodnia kell a kor kihívásaihoz. Arculati elemek frissítése
- Korszerű PR tevékenységek tervszerű alkalmazása a programok szervezésekor és lebonyolításakor,

6.1.6. Kiállító terem

A Kék Lajos Városi Művelődési Központ galériája folyamatosan látogatható.

Mindenképpen színesebb, szélesebb rétegeket érintő kiállításokra van szükség. Erősíteni és formálni kell a kiállításra „járás” kultúráját.

A nyári művésztelep további működtetése, körének szélesítése rendkívül fontos és folytatásra érdemes program.

6.2 A Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény

Az intézménynek, mint közgyűjteménynek nem tartozik alaptevékenységébe a különböző közművelődési programok szervezése. Azonban az intézmény vezetése mindenkor fontos tevékenységnek tekinti a helyi kulturális élet színesítését programjaival, kiállításaiival, könyvtári és múzeumpedagógiai foglalkozásaival.

Fő célja, hogy a város lakossága hozzáférjen az információkhoz, a tudáshoz, legyenek azok hagyományosak vagy virtuálisak.

Intézményi infrastruktúra

Az eltérő közgyűjteményi feladatokat ellátó egységek egy intézménybe ötvözése szerencsés kapcsolatot eredményez, a részintézmények kölcsönösen egészítik ki egymás tevékenységét. Mindkét terület közművelődési feladatokat is ellát. Az intézmény kiállítási funkciójához szorosan hozzátartozik a Képtár a Hajdú Ház és Kovácsműhely, valamint a Csőszházak bemutatása is.

Az épületek folyamatos karbantartása zajlik, azonban nagyobb beruházások, javítások, belső átalakítások megvalósításához nincs elegendő forrás. A szakmai anyagok (könyvállomány, tárgyi együttes) bővülésével szűkül a közművelődési színtér helye is.

Tárgyi feltételek

Az elmúlt években az intézmény tárgyi feltételei javultak, köszönhetően a különböző pályázatoknak és a biztosított önkormányzati támogatásoknak. Az intézmény rendelkezik informatikai háttérrel a könyvtári munkafolyamatok/dokumentum-beszerezés, -feldolgozás, kölcsönzés/területén, és megtörtént a tájékoztatásban nélkülözhetetlen információs pontok kialakítása is (e-Magyarország Pont, NAVA Pont).

Személyi feltételek

A személyi feltételek az intézményi munka intenzitását nem tudják követni, nem minden területen lehetséges közcélú foglalkoztatásban elvégezni feladatainkat. A szakalkalmazotti gárda felkészültségének és egyre nagyobb rutinjának, az önkormányzati és pályázati támogatásoknak köszönhetően emelkedett a rendezvények színvonala.

6.2.1. Könyvtár feladatai:

Az intézmény életkortól függetlenül minden korosztály és minden társadalmi réteg igényeit igyekszik kielégíteni, a könyvtári szolgáltatások, az olvasáskultúra és az -oktatás terén.

- nyilvános könyvtár, amely az új kihívások iránt fogékony, feladatait minőségi módon ellátó intézmény
- érvényesíti a város és vonzáskörzetében élő állampolgárok információhoz való jogát
- gyűjteményét folyamatosan fejleszti, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja
- a könyvtári dokumentumok beszerzésénél figyelemmel kíséri az olvasói igényeket, terjeszti a magyar kultúra értékeit

- felhasználói körében segíti a szabadidő hasznos eltöltését, az élethosszig tartó tanulást
- részt vállal a város kulturális értékeinek bemutatásában
- helyismereti információkat és dokumentumokat gyűjt, feldolgoz és szolgáltat, feltárja a város írott helyismereti anyagát, segíti ennek minél szélesebb körben való megismertetését, biztosítja a helytörténeti kutatómunkát.
- digitalizálás a gyűjtemény megőrzése, védelme, minél szélesebb körben való hozzáférésének biztosítása érdekében
- segíti mindazokat, akik az oktatás különféle formáiban részt vesznek. Az ismeretszerzés különböző formáit könyvtári órák, foglalkozások, bemutatók keretében ismerteti meg.
- elősegíti a fogyatékkal élők könyvtári ellátását
- biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését
- lehetőséget ad azon készségek elsajátításához, amelyek lehetővé teszik a könyvtárban rendelkezésre álló számítástechnikai eszközök aktív használatát
- kiemelten kezeli a hátrányos helyzetben élők felzárkóztatását, olvasási és digitális kompetenciáinak fejlesztését
- rendezvényeivel kapcsolódik az országos könyves ünnepekhez, aktuális évfordulókhoz, városi eseményekhez, az oktatási intézmények pedagógiai programjaihoz
- segíti a civil szervezetek rendezvényeit, helyet biztosít önszerveződő közösségek számára

6.2.2. Helytörténeti Gyűjtemény

Feladatai:

- közérdekű muzeális gyűjtemény, történelmi hely, építmény, egyéb látványosság működtetése
- múzeumi gyűjteményi, feldolgozó, publikációs és kiállítási tevékenység ellátása
- gyűjtemény gyarapítás a város közigazgatási területén belül
- múzeumpedagógiai foglalkozások tartása

6.2.3. Tájház

- jellegéből adódóan elsősorban a népi kultúrával kapcsolatos önálló programok szervezése (rendhagyó helytörténeti órák, városismertető sétaórák, múzeumok éjszakája szervezése)
- egy-egy nagy rendezvény kísérő vagy kapcsolódó programjának helyszíne is lehet

A közgyűjteményi intézmények fejlesztési lehetőségei:

- humán és információs szolgáltatások bővítése
- a lakosság naprakész tájékoztatása érdekében törekedni kell a legújabb információs technika alkalmazására
- a honlap megújítása, korszerűsítése, folyamatos aktualizálása, minél több közhasznú információ elhelyezése, a gyűjteményi anyagok adatbázisának honlapon való megjelenítése,
- szükséges a fiatalabb korosztályt megszólító új, internetes kommunikáció kialakítása
- hajdúnánási kiadványok megjelenésének szakmai koordinálása, segítése, Nánási Füzetek című helytörténeti sorozat gondozása
- az időskorúak számára biztosítani az új ismeretek elsajátításának, a tevékeny életnek a lehetőségét, ennek érdekében:
 - támogatni kell az élethosszig tartó tanulás lehetőségét;
 - a közösségi együttlét változatos formáinak megteremtését;
 - segíteni kell az aktív időskorúak bevonását az intézmény munkájába, ismeretátadásába
 - elő kell segíteni a generációk közötti párbeszédet és biztosítani az együttműködés lehetőségét a családoknak, az időseknek és gyerekeknek közösen tartott programok

segítségével. A mindkét fél számára előnyös programok elősegítik a generációk közötti kapcsolatok kialakítását, támogatják a tapasztalatcserét.

- az ifjúsági korosztály bevonása az iskolán kívüli szabadidős tevékenységekbe (az ifjúságnak az iskolán kívül egyre szűkebb lehetőségei vannak a tartalmas, kulturált szabadidő eltöltésre, művelődési szokásainak kialakulására, az önmegvalósításra), új lehetőségek megteremtése
- fokozott figyelmet kell fordítani a hazai és Európai Unió pályázati kiírásokra, finanszírozási lehetőségekre, az ehhez szükséges együttműködési lehetőségekre
- a könyvtár meglévő tereinek átalakítása a korszerű felhasználói igényeknek megfelelően (belső raktár kialakítása a régi, használaton kívüli légbefúvó berendezés kiszerezésével, ezáltal lehetőség nyílik belső raktár kialakítására.) A belső terek átrendezésével kialakítható lenne egy többcélú közösségi tér és egy Móricz Pál emléksarok is.

6.3. Kendereskert

- értékteremtő jelleggel látogatóközpont létrehozása, helyi hagyományokat bemutató közösségi tér kialakítása,
- élő pásztormúzeum működtetése, a hagyományos háztáji gazdálkodás, a magyar őshonos állatok, a pásztorkodás hagyományainak bemutatása.

6.4. Pinceklub

- a közösségi tér kialakításához illeszkedő programoknak vagy nagyobb rendezvények kísérelő programjainak adhat helyet.

6.5 Civil szervezetek

A településen az együttműködésüket felajánló civil szervezetek a Hajdúnánás Városi Önkormányzat SZMSZ-ének melléklete szerint regisztráltatták magukat.

6.5.1. Az Önkormányzattal együttműködő, vállalt önkormányzati feladatot ellátó, szervezet

6.6. Települési Értéktár Bizottság

A Települési Értéktárat folyamatosan bővíteni, a javaslatot ösztönözni kell. Elsődleges cél, hogy elkészüljön a helyi értékek minél teljesebb körű leltára, majd ezek közül az arra érdemesek megyei esetleg nemzeti értékévé történő minősítése.

Az elfogadott értéktári anyagok közzététele a nanaskonyvtar.hu honlapon.

Cél, hogy a helyi értékek megismerhetők, megélhetőek, illetve továbbörökíthetők és aktualizálhatók legyenek.

7. Finanszírozási elvek

Hajdúnánás város önkormányzata a kultúra pártoló önkormányzatok körébe tartozik, költségvetéséből jelentős összegeket fordít a kulturális tevékenység finanszírozására. Ezen belül a legnagyobb részt a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. által üzemeltetett Kéky Lajos Városi Művelődési Központ és a Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény működtetésére. Az önkormányzat a megkapott normatívát teljes egészében a közművelődési közgyűjteményi intézményre és a közművelődésre fordítja. A könyvtári és közművelődési feladatok (Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény, Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft.) állami támogatása továbbra is csak a feladatellátás töredékét finanszírozza.

A támogatások odaítéléséről a tárgyévi költségvetési rendeletben foglaltak alapján a képviselő-testület, a Polgármesteri keret terhére nyújtott támogatások odaítéléséről a polgármester, a szakágazatok rendelkezésére álló működési a Képviselő-testület dönt.

Hajdúnánás városa díjakkal jutalmazza a kiemelkedő tevékenységet végző személyeket. Ez a díj a közművelődés területén: a Maklár Lajos Pedagógiai és Közművelődési Díj.

Záró rendelkezések

A Közművelődési Konceptióhoz készüljön Intézkedési Terv, amely felülvizsgálatára évente kerüljön sor a képviselő-testület márciusi ülésén.

Jelen Közművelődési Konceptió 2021. január 1. napján lép hatályba. A Kulturális Konceptió felülvizsgálatára 2023-ban kerül sor.

Hajdúnánás, 2020. november 5.

Szólláth Tibor
polgármester

